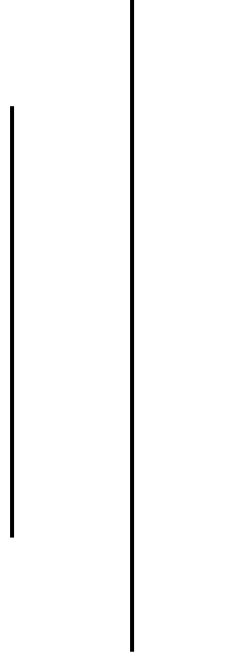

विगो रकम निर्धारण गर्ने विधि सम्बन्धी
Consultation Paper

नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण

पाँचौ तल्ला, ब्लूस्टार अफिस कम्प्लेक्स,

त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं ।

url: www.nta.gov.np

email: info@nta.gov.np

फागुन, २०६८

विषय सूचि

संक्षेप

१. पृष्ठभूमि
२. विगो निर्धारण सम्बन्धी कठिनाई तथा समस्याहरु
३. विगो रकम मूल्याङ्कन विधि
४. निष्कर्ष तथा सुझाव
५. राय सुझावको निमित्त तयार पारिएको प्रश्नावली

संक्षेप

अनधिकृत रूपमा अन्तराष्ट्रिय टेलिफोन कलहरु विदेशबाट इन्टरनेट संजाल मार्फत नेपाल भित्र्याई अनुमतिपत्र प्राप्त संस्थाहरुको अन्तराष्ट्रिय गेटवे छली स्थानीय तवरले उनीहरुको नेटवर्कमा कल प्रवेश गराई ग्राहकसम्म पुराउने प्रक्रियालाई कल बाइपास भनिन्छ । यसरी गैर कानूनी रूपमा कल भित्र्याउने व्यक्ति वा संस्थालाई अनुमतिपत्र प्राप्त सेवा प्रदायकको संजालसंग कल टर्मिनेसनका लागि विधिवत अन्तरआवद्धता (Interconnection) दिइएको हुदैन । त्यसकारण उक्त संजालमा प्रवेश गर्न सेवा प्रदायकबाट सर्वसाधारण ग्राहकका निम्ति वितरित टेलिफोन लाईन वा सिम कार्डहरु, गेटवे उपकरण तथा सर्भर मेसिनहरुको प्रयोग गरिएको हुन्छ । तसर्थ विदेशबाट आएको टेलिफोन कल त्यस्ता व्यक्तिको गेटवे उपकरण, टेलिफोन वा सिमकार्डको बाटो हुदै सम्पर्कका लागि लक्षित ग्राहकसम्म पुग्ने हुदाँ विदेशमा रहेका व्यक्तिसंग कुरा गरिरहेको अवस्थामा समेत नेपालमा रहेको टेलिफोन सेट वा मोबाईलमा स्थानीय नम्बर नै देखिन्छ । यस्तो गैर कानूनी कार्यले गर्दा सेवा प्रदायकको आयमा प्रतिकूल प्रभाव पर्नुको साथै राज्यलाई प्राप्त हुने राजस्वमा नोक्सान पुग्ने, कलको गुणस्तरमा ह्रास हुने, विदेशबाट आउने कलमा अवरोध हुने र नेपालमा फ्याक्स आउन कठिनाई हुने गरेको पाइएको छ । यसरी टेलिफोन आउंदा टेलिफोन गर्ने ग्राहकको परिचय नखुल्ने हुनाले अपराधिक कृत्याकलापमा समेत कल बाइपासको प्रयोग हुने गरेको पाइएको छ ।

तसर्थ यस्ता अवैध कृत्याकलापलाई रोकन दूरसञ्चार प्राधिकरण, सुरक्षा निकाय तथा सेवा प्रदायकहरु क्रियाशील रहेका छन् । फलस्वरूप विभिन्न स्थानहरुबाट कल बाइपासमा प्रयोग हुने उपकरणहरु सहित विभिन्न व्यक्तिहरु समेत पक्राउ परेका छन् भने प्राधिकरणले त्यस्ता व्यक्ति वा सेवा प्रदायकहरु उपरको कार्यवाही प्रकृत्या अगाडी बढाइसकेको अवस्था छ । सेवा प्रदायकहरुबाट समेत कलबाईपासले गर्दा हुन गएको क्षतिको विगो भराईदिन तथा जरिवाना एवं कारवाहीको लागि प्राधिकरणमा अनुरोध भई आएको छ । तसर्थ प्राधिकरणले विगो रकम निर्धारण गर्ने विधि तय गर्न विभिन्न विधिहरु प्रस्तावित गरिएको यो **Consultation Paper** सम्बन्धीत सरोकारवालाहरु, यस विषयमा चाख राख्ने व्यक्तिहरु, विज्ञहरु, सवैको जानकारी, सल्लाह सुझाव एवं राय परामर्शका लागि यस प्राधिकरणको वेभसाईट(www.nta.gov.np) मा प्रकाशन गरेको छ ।

अतः यससंग सम्बन्धीत सरोकारवाला सवै संघ संस्थाहरु, व्यक्तिहरूसंग तहाँको सल्लाह सुझाव एवं राय परामर्शहरु **Electronic format** वा लिखित रूपमा २०६८ चैत्र १ गते भित्र यस प्राधिकरणको तल उल्लेखित ठेगानामा वा इमेलमा पठाईदिनुहुन अनुरोध गरिएको छ ।

Nepal Telecommunications Authority (NTA)

5th Floor, Blue Star Office Complex, Tripureshwor, Kathmandu

Phone: 977-1-4101030/31/32, Fax No. 977-1-4101034

Email: info@nta.gov.np

भेषराज कडेल

अध्यक्ष, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण

१. पृष्ठभूमि:

भि.ओ.आई.पी कल बाइपास (Voice Over Internet Protocol (VoIP) Call Bypass) मार्फत सेवा सञ्चालन गर्नको लागि गेटवे (Gateway) उपकरणहरु, सर्भर मेसिनहरु (Server Machines), सिमकार्डहरु, रिचार्ज कार्डहरु, डेस्कटप/ल्यापटप कम्प्युटरहरु (Desktop/ Laptop Computers) लगायत विभिन्न उपकरणहरु तथा Software हरुको प्रयोग हुने गरेको पाईन्छ । यसरी प्रयोग हुने गेटवे उपकरणहरुको संख्या, गेटवे उपकरणहरुको क्षमता, सिमकार्डहरुको संख्या, रिचार्ज कार्डहरुको संख्या तथा सर्भर मेसिनहरुको संख्या विभिन्न स्थानहरुमा फरक फरक तरिकाबाट प्रयोग हुने गरेको पाईन्छ । नेपालमा भि.ओ.आई.पी. मार्फत Incoming तथा Outgoing International Call अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवा सञ्चालनका लागि अनुमतिपत्र प्राप्त संस्थाहरुले मात्र Origination तथा Termination गर्न पाउने गरी जेष्ठ २०६४ बाट र इन्टरनेट टेलिफोनी मार्फत Outgoing Call इन्टरनेट सेवा प्रदायकहरुलाई भाद्र, २०६४ बाट नै खुल्ला गरिसकिएको छ । तथापी अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवा सञ्चालनका लागि अनुमतिपत्र प्राप्त संस्थाहरुले बाहेक अन्य व्यक्ति तथा संस्थाहरुले गैर कानूनी रूपमा भि.ओ.आई.पी कलबाइपास सञ्चालन गरेको कारण सेवा प्रदायकहरुको आम्दानी तथा नेपाल सरकारको राजस्वमा समेत हानी नोक्सानी पुग्न गएकोले कलबाइपासले गर्दा हुन गएको क्षतिको विगो भराईदिन तथा जरिवाना एवं कारवाहीको लागि सेवा प्रदायकहरुले प्राधिकरणमा अनुरोध गरेको पाईन्छ । यस पृष्ठभूमिमा प्राधिकरणबाट विगो रकम निर्धारण गर्ने विधिको प्रस्ताव गर्न एक उपसमितिको गठन गरिएकोमा उक्त उपसमितिबाट सेवा प्रदायक संस्थाहरूसंग छलफल तथा अध्ययन भई विगो रकम निर्धारण गर्न विभिन्न विधिहरु प्रस्ताव गरिएको छ ।

२. विगो निर्धारण सम्बन्धी कठिनाई तथा समस्याहरु:

भि.ओ.आई.पी प्रविधि र Public Switched Telephone Network (PSTN) प्रविधिवीच International Call Termination दरमा रहेको धेरै अन्तरले गर्दा इन्टरनेट प्रविधि मार्फत भि.ओ.आई.पी. कल बाइपास शुरु हुन थाल्यो । दूरसञ्चार सेवा प्रदायकहरु यस्तो भि.ओ.आई.पी. मार्फत कल बाइपास रोक्न सक्रिय हुनुपर्नेमा त्यस तर्फ त्यति चनाखो नभएकोले यो समस्या भन् वढदै गएको पाईन्छ । यस्तो कार्यलाई नियन्त्रण गरी कानूनी कारवाही गर्नको लागि पनि प्राधिकरणलाई सेवा प्रदायकहरुको सक्रिय सहयोग विना संभव नहुने कुरामा दूर्इमत छैन । यस सम्बन्धमा प्राधिकरणबाट प्राविधिक तथा प्रसाशनिक समन्वयको भूमिका अति महत्वपूर्ण एवं जरुरी छ ।

भि.ओ.आई.पी. कल बाइपास गर्न सेवा प्रदायकहरुको ग्राहक वनी सेवा प्रदायकहरुकै नेटवर्क मार्फत कल पास हुने भएकोले सम्पूर्ण ग्राहकहरुको गतिविधिको प्रत्यक्ष जानकारी सेवा प्रदायकसंगै हुने

भएकोले त्यस्तो सेवा प्रदायकहरुको प्रभावकारी सक्रियता भएमा ठोस सबुत प्रमाण सहित उक्त कार्यलाई निरुत्साहित एवं नियन्त्रण गर्न कठिनाई नहुने देखिन्छ ।

३. विगो रकम मूल्याङ्कन विधि:

भि.ओ.आई.पी. प्रविधि सञ्चालन गरी अन्तर्राष्ट्रिय कल बाइपास गर्न विदेशबाट इन्टरनेट मार्फत वा आई.पी. (IP: Internet Protocol) मार्फत प्राप्त हुन आएको भ्वाइस ट्राफिक (Voice Traffic) वा टेलिफोन कललाई नेपालको कुनै पनि Voice Operator हरुको फिक्सड टेलिफोन वा मोवाइल फोन सेटमा टर्मिनेट गर्ने गरिन्छ । तसर्थ भि.ओ.आई.पी. प्रविधि सञ्चालन गरी अन्तर्राष्ट्रिय कल बाइपास गर्न आवश्यक पर्ने प्रमुख सामग्रीहरु निम्न पर्दछन्:

- (क) भि.ओ.आई.पी. गेटवे,
- (ख) इन्टरनेट लिंक वा इन्टरनेट व्यान्डविड्थ,
- (ग) सिमकार्डहरु वा रिमकार्डहरु वा टेलिफोन लाइनहरु ,
- (घ) सर्भर मेसिनहरु ।

माथि उल्लेखित सामग्रीहरुको अलवा कलबाइपास कार्यमा सघाउ पुऱ्याउन विभिन्न अन्य उपकरणहरुका जस्तै विलिङ्ग सर्भर, व्यान्डविड्थ मेनेजमेन्ट सर्भर लगायतका मेसिनहरु पनि प्रयोग गरिएका हुन सक्छन् ।

भि.ओ.आई.पी. प्रविधि सञ्चालन गरी अन्तर्राष्ट्रिय कल बाइपास गरेको धेरैजसो स्थानमा छापामार्दा गेटवे उपकरणहरु बरामद गरिएको तथा इन्टरनेट लिंकको प्रयोग भएको पाइएको देखिन्छ । धेरैजसो स्थानहरुमा सिमकार्डहरु वा रिमकार्डहरु तथा अत्याधिक मात्रमा रिचार्ज कार्डहरु पाइएको अवस्था छ भने कतिपय स्थानमा सिमकार्डहरु वा रिमकार्डहरु तथा रिचार्ज कार्डहरु बरामद गर्न नसकिएको अवस्था पनि देखिन्छ । कल बाइपास गर्ने व्यक्तिले कानुनी कारवाहीबाट बच्न सिमकार्डहरु परिवर्तन गरिरहने, स्थान परिवर्तन गरिरहने तथा सकेसम्म सबुत प्रमाणहरु नष्ट गर्ने हुनाले कतिपय स्थानमा सिमकार्डहरु वा रिमकार्डहरु तथा रिचार्जकार्डहरु फेला पार्न नसकेको सहजै अनुमान लगाउन सकिन्छ ।

तसर्थ भि.ओ.आई.पी. कलबाइपासबाट अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवा प्रदायकलाई पुग्न गएको क्षति निर्धारण गर्न तपसिल बमोजिमका विधिहरु प्रस्ताव गरिएको छ:

प्रस्तावित विधि-१:

भि.ओ.आई.पी. गेटवे लगायतका भि.ओ.आई.पी.संग सम्बन्धीत विभिन्न उपकरणहरु बरामद भएको तर गेटवे उपकरणमा प्रयोग गरिएको सिमकार्डहरु वा रिमकार्डहरु बरामद नभएको अवस्थामा अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवा प्रदायकहरुलाई पुग्न गएको क्षतिको विगो निम्न तरिकाबाट निर्धारण गर्न सकिन्छ:

(१) नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लि. वाट प्रकाशित हुने गरेको Management Information System (MIS) मा उपलब्ध एक वर्षसम्मको अन्तर्राष्ट्रिय कलको तथ्याङ्कहरुको अध्ययनबाट January 2010 देखि December 2010 सम्मको Incoming Traffic 67,61,54,706 minutes र Outgoing Traffic 7,57,60,218 minutes गरी जम्मा 75,19,14,924 minutes देखिएको छ। उक्त Traffic ल्याउन तथा लैजानको लागि औषत रुपमा जम्मा 6059 TDM circuits प्रयोग भएको देखिन्छ। सो अनुसार एक Circuit ले एक वर्षमा 1,24,101 minutes traffic ल्याउने गरेको देखिन्छ। तसर्थ एक टेलिफोन लाइन वा सर्किटबाट प्रतिदिन 340 मिनेट्स फोनकल प्राप्त हुन आउँछ। सेवा प्रदायकहरुबाट IP मार्फत Incoming तथा Outgoing Traffic को पर्याप्त र स्पष्ट तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको हुंदा उपरोक्त अध्ययनको लागि नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लि. वाट प्रकाशित तथ्याङ्कलाई आधार मानिएको छ।

(२) विभिन्न सेवा प्रदायकहरुबाट प्राप्त जानकारी अनुसार विदेशबाट आएको फोन कल टर्मिनेसन गरे वापत सेवा प्रदायक कम्पनीले प्रतिमिनेट औषत रु. ७५० पाउँछ।

(३) कल बाइपास गर्ने व्यक्ति वा संस्थाले विदेशबाट भित्रयाएको कलको स्थानीय तथा अन्तर्देशीय कलको औषत दर रु. १.८६ प्रतिमिनेट अनुसार हुन आउने रकम सेवा प्रदायक कम्पनीलाई भुक्तानी गर्दछ। (अनुसूचि १)

(४) अब बरामद गरिएको गेटवे उपकरणको भ्वाइस च्यानल वा सिमपोर्टहरुको संख्या अर्थात गेटवे उपकरणहरुको Channel Capacity को आधारमा बाइपास गरिएको जम्मा कल मिनेट्स तथा इन्टरनेट लिंक वा व्याण्डविड्थ लिएको मितिको आधारमा गणना गरी अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवा प्रदायकहरुलाई पुग्न गएको क्षतिको हिसाव निकाल्न सकिन्छ।

(५) भि.ओ.आई.पी. कलबाइपास मार्फत आउने Voice Traffic भि.ओ.आई.पी. कलबाइपास नभएको अवस्थामा अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवा प्रदायकको अनुमतिपत्र प्राप्त जुनसुकै सेवा प्रदायकको गेटवे मार्फत आउन सक्ने भएकोले कुनै एक अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवा प्रदायकको क्षति वा विगो निर्धारण गर्दा बजार सेयर अर्थात प्राधिकरणमा उपलब्ध टेलिफोन/मोबाईल/लिमिटेड मोविलिटी सेवाको ग्राहकको विवरण (NTA, MIS) को आधारमा निकाल्नुपर्ने हुन्छ।

विगो मूल्यांकन विधि-१ को उदाहरण

(१) प्रतिदिन एक टेलिफोन लाइन वा सर्किट सञ्चालन गरी जम्मा ३४० मिनेट्सको फोनकल प्राप्त हुन आउँछ ।

(२) प्रतिमिनेट फोनकल टर्मिनेसन गरे वापत सेवा प्रदायक कम्पनीले औसत रु. ७.५० पाउँछ भने एक टेलिफोन लाइन वा सर्किटबाट प्रतिदिन औसत रूपमा ३४० मिनेट्स फोनकल भित्र्याए वापत सेवा प्रदायक कम्पनीले जम्मा रकम रु. $७.५० \times ३४० = रु. २,५५०$ प्राप्त गर्दछ ।

(३) यदि २४ सिमपोर्ट वा सर्किटको गेटवे बरामद गरिएको रहेछ भने सो गेटवे सञ्चालन गरी प्रतिदिन $२४ \times ३४० = ८,१६०$ मिनेट्स फोनकल प्राप्त हुनआउँछ । इन्टरनेट लिंक वा व्याण्डविड्थ लिएको मितिबाट गणना गर्दा यदि ६० दिनसम्म गैरकानुनी रूपमा सेवा सञ्चालन भएको रहेछ भने सो अवधिमा जम्मा $८,१६० \times ६० \times ७.५० = रु. ३६,७२,०००$ अवैध रूपमा भि.ओ.आई.पी. सेवा सञ्चालन गरी कलबाइपास गर्ने व्यक्तिले आर्जन गर्दछ ।

(४) लोकल कलको औषत दर रु. १.८६ प्रतिमिनेटको आधारमा सेवा सञ्चालन गर्ने व्यक्तिले ६० दिन २४ पोर्टको गेटवे सञ्चालन गरेवापत सिम वा फोन लाइन प्रदान गर्ने सेवा प्रदायक कम्पनीलाई सो अवधिमा जम्मा रु. $४,८९,६०० \times १.८६ = रु. ९,१०,६५६$ भुक्तानी गर्दछ ।

(५) तसर्थ जम्मा रु. $३६,७२,००० - रु. ९,१०,६५६ = रु. २७,६१,३४४$ कल बाइपासबाट अवैध तरिकाले आर्जन गर्दछ र सेवा प्रदायकहरूलाई त्यतिनै बराबरको नोक्सान पुऱ्याउँछ । सो रकमबाट रोयल्टी वापत नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुने ४ प्रतिशत रकम, ग्रामिण दूरसञ्चार विकास कोषमा जम्मा हुने २ प्रतिशत रकम लगायत अन्य करहरू समेत कल वाइपासको कारण नेपाल सरकारलाई नोक्सान हुने देखिन्छ ।

(६) कुनै एक सेवा प्रदायकको नोक्सान भराउँदा भने Market Share अनुसार प्रत्येक सेवा प्रदायकलाई विगो भाग लगाउनुपर्ने हुन्छ ।

प्रस्तावित विधि-२:

गेटवे उपकरणहरू बरामद भएको तर इन्टरनेट लिंक वा व्याण्डविड्थ लिएको मितिका खुल्ल नसकेको अवस्थामा गेटवे उपकरणमा प्रयोग गरिएको सिमकार्डहरू वा रिमकार्डहरू बरामद भएको मध्ये सबैभन्दा पुरानो सिमकार्डको मितिबाट गणना गरी माथिको मूल्यांकन विधि-१ को तरिका अपनाई अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवा प्रदायकहरूलाई पुग्न गएको क्षति निर्धारण गर्न सकिन्छ ।

प्रस्तावित विधि-३:

गेटवे उपकरणहरू नपाईएको वा सिमकार्डहरू बरामद नभएको अवस्थामा, छापामारेको स्थानबाट बरामद गरिएका भि.ओ.आई.पी.संग सम्बन्धित विभिन्न कागजपत्रहरू, भि.ओ.आई.पी. सञ्चालन गरेको प्रमाण खुल्ने अन्य विभिन्न श्रोतहरू जस्तै डिजिटल प्रमाणहरूको आधारमा क्षतिको विवरण पत्ता लगाउन उपयुक्त हुन्छ ।

४. उपसमितिको निष्कर्ष तथा सुझाव :

१. भि.ओ.आई.पी. प्रविधिको प्रयोग गरी अन्तर्राष्ट्रिय कल बाइपास गर्न विदेशबाट इन्टरनेट मार्फत वा आई.पी. (IP: Internet Protocol) मार्फत प्राप्त हुन आएको भ्वाइस ट्राफिक (Voice Traffic वा Voice Call) वा टेलिफोन कललाई नेपालको कुनै पनि Voice Operator हरुको फिक्सड टेलिफोन वा मोबाईल फोन सेटमा टर्मिनेट गरिन्छ ।

२. भि.ओ.आई.पी. कल बाइपास कार्य भएको स्थानमा छापामार्दा प्राप्त भएका सबुत प्रमाणहरु जस्तै: गेटवे उपकरणहरु, सर्भर मेसिनहरु, सिमकार्डहरु, रिचार्ज कार्डहरु, डेस्कटप/ल्यापटप कम्प्युटरहरु आदिवाट पनि धेरै मात्रामा Data हरु Download गर्न सकिने हुनाले त्यस्ता Data वाट उक्त कार्य विरुद्ध प्रत्यक्ष प्रमाणको रुपमा प्रस्तुत गरी त्यस्ता कार्यहरुवाट पुगेको क्षतिको मुल्याङ्कन गर्न सजिलो पुग्ने हुनाले त्यस्ता उपकरणहरुको प्रयोगशाला वा अन्य तरिकावाट परिक्षण गरी क्षति पुगेको विगो निर्धारण गर्न उचित हुने देखिन्छ ।

३. विगो रकम निर्धारण गर्ने कार्यलाई बढि प्रभावकारी एवं तथ्यपरक बनाउन जुन पक्षको हानि नोक्सानी पुगेको छ ती पक्षहरुलाई समेत समावेश गरी प्राधिकरणको समन्वयमा छलफल गरी विगो रकम यकिन गर्न उपयुक्त हुन्छ ।

४. भि.ओ.आई.पी. प्रविधिको प्रयोग गरी कल बाइपास गर्न भि.ओ.आई.पी. गेटवे उपकरण, इन्टरनेट लिंक वा इन्टरनेट ब्यान्डविड्थ तथा सिमकार्डहरु वा रिमकार्डहरु वा टेलिफोन लाइन लगायतका विभिन्न उपकरणहरु आवश्यक हुन्छन् । तसर्थ प्रतिवेदनमा उल्लेखित प्रस्तावित विधिहरुको आधारमा विगो रकम निर्धारण गर्न उपयुक्त देखिन्छ ।

५. सेवा प्रदायकहरुले इन्टरनेट सेवा प्रदान गर्दा तथा सिमकार्ड वा रिमकार्डहरु ग्राहकलाई उपलब्ध गराउदा ग्राहकको विवरण खुल्ने यथेष्ट प्रमाणहरु राखी सेवा प्रदायकहरुले नियमानुसार उपलब्ध गराउनुपर्ने र प्राधिकरणले सो को प्रभावकारी कार्यान्वयन गराउनुपर्ने देखिन्छ ।

६. अन्तर्राष्ट्रिय दूरसञ्चार सेवा प्रदायकहरुले आई.पी. मार्फत विदेशबाट कल भित्रयाउँदा अन्तर्राष्ट्रिय कलको टर्मिनेसनको दर अत्याधिक भएको कारण समेत कल बाइपासलाई बढावा मिलेको हुनाले प्राधिकरणले यसतर्फ पनि प्रभावकारी कार्य गर्नु पर्दछ ।

७. भि.ओ.आई.पी.संग सम्बन्धित उपकरणहरु आयात गर्ने कार्यमा प्राधिकरणको सिफारिस विना आयातमा नै रोक लगाउँदा यस्ता गैर कानूनी कार्य स्वतः निर्मुल हुन सहयोग पुग्ने हुन्छ ।

५. राय सुभाबको निमित्त तयार पारिएको प्रश्नावली

भि.ओ.आई.पी. कल बाइपासबाट राजस्वमा तथा दूरसञ्चार सेवा प्रदायकहरूलाई पुग्न गएको क्षति निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा तयार पारिएको निम्न बमोजिमका प्रश्नहरूको लागि आफ्नो सल्लाह सुभाब एवं राय प्रतिक्रिया यस प्राधिकरणलाई इमेल मार्फत वा लिखित रूपमा उपलब्ध गराईदिनुहुन सरोकारवाला सबैलाई अनुरोध गरिएको छ ।

- (१) स्थलगत निरिक्षणमा तत्काल कल बाइपास भइरहेको र सो गर्नका लागि प्रयोगमा रहेका उपकरणहरूको (जस्तै: गेटवे उपकरणहरू, सर्भर मेसिनहरू, सिमकार्डहरू, रिचार्ज कार्डहरू, डेस्कटप/ल्यापटप कम्प्युटरहरू आदिको) प्रयोगशाला वा अन्य तरिकाबाट परिक्षण गरी प्राप्त हुन आएको जानकारीहरूको आधारमा भि.ओ.आई.पी. कल बाइपासबाट सेवा प्रदायकलाई पुग्न गएको आर्थिक क्षति वा Revenue Loss निर्धारण गर्न व्यवहारिक रूपमा सम्भव एवं उपयुक्त हुन्छ वा हुदैन ? पुष्टियाई गर्न सकिने कारण सहित राय सुभाबको लागि अनुरोध गरिएको छ ।
- (२) विगो रकम निर्धारण गर्न जुन पक्षको हानि नोक्सानी पुगेको छ ती पक्षहरूलाई समावेश गरी प्राधिकरणको समन्वयमा छलफल गरी प्राप्त प्रमाणहरूको आधारमा विगो रकम एकिन गर्न उपयुक्त हुन्छ वा हुदैन ? पुष्टियाई गर्न सकिने कारण सहित राय सुभाबको लागि अनुरोध गरिएको छ ।
- (३) भि.ओ.आई.पी. प्रविधिको प्रयोग गरी कल बाइपास गर्न भि.ओ.आई.पी. गेटवे उपकरण, इन्टरनेट लिंक वा इन्टरनेट व्यान्डविड्थ तथा सिमकार्डहरू वा रिमकार्डहरू वा टेलिफोन लाइन लगायतका विभिन्न उपकरणहरू आवश्यक हुन्छन् । तसर्थ प्रतिवेदनमा उल्लेखित प्रस्तावित विधिहरूको सर्वप्रथम विधि-१, विधि-१ सम्भव नभए विधि-२, विधि- २ पनि सम्भव नभए विधि-३ को आधारमा विगो रकम निर्धारण गर्न उपयुक्त हुन्छ वा हुदैन ? पुष्टियाई गर्न सकिने कारण सहित राय सुभाबको लागि अनुरोध गरिएको छ ।
- (४) प्रस्तावित विधि-१ मा एक सर्किट (TDM Circuit) वा एक टेलिफोन लाइनबाट प्रतिदिन 340 Minutes Voice Traffic वा फोन कल प्राप्त हुन्छ भनिएको छ । यो तथ्यांकसित तपाईं सहमत हुनुहुन्छ वा हुनुहुन्न? पुष्टिहुने तथ्यांक विवरण सहित राय सुभाबको लागि अनुरोध गरिएको छ ।
- (५) विदेशबाट आएको फोन कल टर्मिनेसन गरे वापत सेवा प्रदायक कम्पनीले औषत प्रतिमिनेट रु. ७५० पाउँने र कल बाइपास गर्ने व्यक्ति वा संस्थाले विदेशबाट भित्र्याएको कलको स्थानीय तथा अन्तर्देशीय कलको औषत दर रु. १.८६ प्रतिमिनेट अनुसार हुन आउने रकम सेवा प्रदायक कम्पनीलाई भुक्तानी गर्ने कुरासंग तपाईं सहमत हुनुहुन्छ वा हुनुहुन्न ? पुष्टिहुने तथ्यांक विवरण सहित राय सुभाबको लागि अनुरोध गरिएको छ ।
- (६) थप अन्य केही सुभाबहरू भए पुष्टिहुने विवरण सहित सो समेत पठाउनुहुन अनुरोध गरिएको छ ।

संलग्न:-

अनुसूचि १: प्राधिकरणबाट International Call Bypass र Interconnection Regime सम्बन्धी सन् २०११ मा गरिएको अध्ययन प्रतिवेदनबाट लिइएको तालिका नं. १ ।

अनुसूचि -१

तालिका १: ग्राहकबाट भुक्तानी गरिने टेलिफोन कलको महसूल (कर वाहेक)

	कलको किसिम	इकाइ	महसूल दर रु.
१	देश भित्र हुने कलको महसूल		
१.१	स्थानीय कल	प्रतिकल	१
१.२	मोवाइल	प्रति मिनट	०.५५ देखि २.८ सम्म
१.३	अन्तर्देशीय कल	प्रति मिनट	१ देखि ३ सम्म
२	महि सवैको औषत	प्रति मिनट	१.५०

(Source: www.nta.gov.np)